

МЕЖДУНАРОДНАТА ЛИГА НА АНТИКВАРНИТЕ КНИГОТЪРГОВЦИ

доц. г-р Мария Гуленова

История

Идеята за формиране на международна организация на антикварните книготърговци, която да обедини различните национални асоциации, принадлежи на президента на холандската асоциация Менно Херцбергер¹.

Като евреин, прекарал по-голямата част от Втората световна война, укривайки се от нацистите, той заявява: „Петте дълги години (на война) поставиха... бариери между народите. Нямаше комуникация. Това доведе до увеличаване на шовинизма – лошо, на омразата, ненавистта. Има ли възможност да се направи нещо за междучовешките взаимоотношения, да се сблизят народите? Това е моята мечта. Но как би могла да се реализира? Само върху обща основа, върху взаимни интереси. следователно за антикварния книготърговец чрез книгата!“

През 1947 г. представители от пет страни – Дания, Франция, Великобритания, Холандия и Швеция – се срещат в Амстердам, за да обсъдят създаването на организация, която да вдъхне нова надежда за международния мир чрез отваряне на пазарите, насърчаване на приятелските отношения и разбирателството и противодействие на враждебността и подозренията, породени от Втората световна война.

Президентът на Британската асоциация – Пърси Мюър² – председателства първата конференция и става основен играч в еволюцията на Лигата.

„Международната лига на антикварните книготърговци“ (или „Ай Ел Ей Би“³, както тя е известна сред англоговорящите; „LILA“⁴ – сред френско-говорящите) официално е регистрирана в Копенхаген през септември 1948 г. с десет страни-участнички. От този момент нейните цели, обекти и идеали са приети във всички континенти, а мрежата на „Ай Ел Ей Би“ сега се простира в Америка, Азия и Южното полукълбо.

„Ай Ел Ей Би“ днес

„Ай Ел Ей Би“⁵ е организация, която обхваща националните асоциации на антикварните книготър-

говци от цял свят. Тя обединява около 20 национални асоциации, 30 страни и 2000 водещи книготърговци в цял свят. Нейни членове са: Австралия и Нова Зеландия (1977 г.⁶), Австрия⁸ (1949 г.), Аржентина, Белгия⁹ (1946 г.), Бразилия¹⁰, Великобритания¹¹ (1906 г.), Германия¹², Гърция¹³, Дания¹⁴, (1920 г.), Израел, Ирландия¹⁵, Испания¹⁶, Италия¹⁷, (1947 г.), Канада¹⁸, (1966 г.), Корея¹⁹, (1989 г.), Лихтенщайн, Монако, Нидерландия²⁰ (1935 г.), Норвегия²¹, Португалия²², САЩ²³ (1949 г.), Сингапур, Тайланд, Финландия²⁴, Франция²⁵ (1914 г.), Чешка република²⁶, Швеция²⁷ (1936 г.), Швейцария²⁸ (1939 г.), Япония²⁹ (1964 г.) и Южна Африка. Знакът ѝ е символ за почтеността и професионализма на антикварната книготърговия в световен мащаб.

„Ай Ел Ей Би“ е нестопанска организация със седалище в Женева, а основната ѝ цел е да координира всички усилия и проекти, свързани с развитието и разрастването на търговията с антикварни книги, като по този начин се създават приятелски отношения между антикварните книготърговци в целия свят.

Тя също така се стреми да подкрепя и подобрява професионалните стандарти в търговията, да насърчава почтено поведение в бизнеса и да участва по различни начини за по-широкото оценяване/разбиране на културата, както и на историята и изкуството на книгата.

„Етичен кодекс“

„Ай Ел Ей Би“ е разработила „Етичен кодекс“³⁰ на базата на широкия опит на всички присъединили се национални асоциации. Той е задължителен за всички нейни членове. Знак за успеха му е фактът, че споровете са редки. Ако възникнат такива, националните асоциации посредничат за разрешаването им в съответствие с него.

Основните положения на кодекса са свързани с:

- автентичността на всички материали, предлагани за продажба;

- експертното и точното им описание и оповестяване;
- разкриване на всички съществени дефекти или реставрации;
- прецизното и професионално ценообразуване;
- ясната маркировка на всички цени;
- най-голямо внимание при извършването на оценки или експертизи;
- офертите, сроковете и условията по договорите;
- клиринговите и банковите такси, свързани със сделките;
- изпращането на стока (пратки „за одобрение запознаване“ или „на консигнация“³¹;
- познаването и съобразяването с данъчното законодателство на отделната страна при оценяване на материалите, предлагани за продажба;
- размера на комисионните при провеждане на аукциони;
- отговорността за щети при транзит, и др.;
- моралната отговорност на книготърговеца към собственика на предлагания за продажба материал;
- отношението към откраднатата собственост и др.

Конгреси и международни панаири на книгата

„Ай Ел Ей Би“ провежда международен конгрес заедно с международен панаир на антикварната книга веднъж на всеки две години в различна страна по покана на националните асоциации. Двете дейности са отворени за всички нейни членове. Конгресът има за цел да способства за работа в приятелска атмосфера и за осъществяване на програми, свързани с книгата и социалните дейности. Международните панаири на книгата привличат широк кръг членове от всички краища на света. Те се отличават както с величието на изложителите, така и с количеството и качеството на експонатите. Панаирите предлагат забележителен подбор на книги, автографи, ръкописи, карти и гравюри. Те се организират в съответствие с ръководните принципи на Лигата, които гарантират автентичността на материалите и почтеността на книготърговците.

Първият конгрес е проведен през 1948 г. в Копенхаген.

Следващите конгреси са през: 1949 г. в Лондон, 1950 г. – Париж, 1951 г. – Брюксел, 1952 г. – Женева, 1953 г. – Милано, 1954 г. – Виена, 1955 г. – Нью Йорк, 1956 г. – Лондон, 1957 г. – Мюнхен, 1958 г. – Лондон, 1959 г. – Нью Йорк, 1960 г. – Шевенинген³², 1961 г. – Париж, 1962 г. – Базел, 1963 г. – Брюксел, 1964 г. – Равена, 1966 г. – Виена, 1967 г. – Сан Франциско, 1969 г. – Копенхаген, 1971 г. – Лондон, 1973 г. – Токио, 1975 г. – Амстердам, 1978 г. – Цюрих, 1980 г. – Нью Йорк, 1984 г. – Лондон, 1986 г. – Венеция, 1988 г. – Париж, 1990 г. – Токио, 1992 г. – Кьолн, 1994 г. – Амстердам, 1996 г. – Лос Анджелис,

1998 г. – Виена, 2000 г. – Единбург, 2002 г. – Скандинавия, 2004 г. – Мелбърн.

Първият Международен панаир на книгата, организиран от „Ай Ел Ей Би“, е проведен в Амстердам през 1965 г. Следват международни панаири в Сан Франциско (1967 г.), Амстердам (1968 г.), Лондон (1971 г.), Токио (1973 г.), Амстердам (1975 г.), Дюселдорф (1977 г.), Цюрих (1978 г.), Нью Йорк (1980 г.), Лондон (1984 г.), Венеция (1986 г.), Париж (1988 г.), Токио (1990 г.), Кьолн (1992 г.), Амстердам (1994 г.), Сан Франциско (1996 г.), Виена (1998 г.), Единбург (2000 г.), Скандинавия (2002 г.), Мелбърн (2004 г.) и Нью Йорк (2006 г.).

Последният XXXVIII конгрес се провежда през 2008 г. в Мадрид заедно с последния XXII Международен панаир на книгата. Италия ще организира следващите конгрес и международен панаир на книгата през 2010 г.

„Ай Ел Ей Би“ спонсорира също така водещи международни панаири, организирани от националните асоциации, които се провеждат в Нью Йорк³³, Болоня³⁴, Франкфурт³⁵, Амстердам³⁶, Австралия³⁷, Челски³⁸, Берлин³⁹, Бостън⁴⁰, Хонг Конг⁴¹, Калифорния⁴², Цюрих⁴³, Личфийлд⁴⁴, Лондон⁴⁵, Париж⁴⁶ и др.

Първата среща на президентите на националните асоциации е осъществена през 1965 г. в Щутгарт. Следват срещи в Лондон (1968 г.), Париж (1970 г.), Виена (1972 г.), Торино (1974 г.), Брюксел (1976 г.), Копенхаген (1979 г.), Киото (1981 г.), Амстердам (1982 г.), Стокхолм (1983 г.), Мюнхен (1985 г.), Виена (1987 г.), Ивердон⁴⁷ (1989 г.), Копенхаген (1991 г.), Лос Анджелис (1993 г.), Брюксел (1995 г.), Сидни (1997 г.), Флоренция (1999 г.), Бостън (2001 г.), Потсдам (2003 г.), Монреал (2005 г.), Уилмингтън (2006 г.) и Париж (2007 г.).

„Награда за библиография“

„Ай Ел Ей Би“ подкрепя научните знания и изследвания върху история на книгата. Веднъж на четири години тя присъжда „Награда за библиография“ на стойност 10000 ам. дол. на автора/авторите на най-оригиналната и изтъкната библиография, публикувана в света.

До участие в конкурса се допускат всички видове библиографии с изключение на каталози на книги (или на изложби на книги), предназначени за продажба, и каталози на обществени библиотеки. Не се предпочитат преводи.

Освен наградата, членовете на журито могат по своя преценка да присъждат „Почетни похвали“⁴⁸ на други заслужили библиографски трудове.

Целта на наградата е да се привлече вниманието към най-добрата научна работа в областта, тя да бъде наградена и почетена при подходящи условия, и да се популяризира с подкрепата на Лигата оригинал-

ното научно знание, от което книготърговията толкова много зависи.

За членове на журито се избират изтъкнати и опитни специалисти (трима професионални учени или библиотекари и трима антикварни книготърговци), тъй като от подготовката и преценката им зависи репутацията на самата награда. Те са представители на възможно най-широк кръг от нации, така че журито да е в състояние квалифицирано да взема решение за книги на различни езици по всички видове библиография.

В прессъобщението по повод връчването на четиринадесета „Награда за библиография“ на „Ай Ел Ей Би“ през 2006 г.⁴⁹ се съобщава:

„Победителите на „Международната награда за библиография“⁵⁰ бяха обявени пред 200 гости в „Ей Би Ей Сентийъри Боол“⁵¹, собственост на „Кралското географско общество“⁵² в Лондон.

Представяйки решението на съдиите, Секретарят на наградата заяви:

„Трябва да призная, че понякога изглежда, че съществуват доста много награди... „Букър“, „Уитбред“, „Ориндж“, „БАФТА“, „Оскар“ и стотици други...

Но „Наградата за библиография“ на Лигата е различна. Тя не е измислена миналата седмица от няколко ПР-специалиста, за да промоцира продукта. Тя е създадена преди петдесет години, за да възнагради скромно труда на библиографите, които се трудят в библиотеките, труд, в голяма степен напълно невъзпят, за да създадат справочниците, от които се нуждаем, и които ни помагат да станем по-добри книготърговци...

Това е четиринадесетата награда.

Установени са около сто библиографии от цял свят и те покриват всички аспекти на библиографията и историята на книгата в нейния широк смисъл, както и картографията и всички книжни изкуства. Критериите са оригиналност и значимост, и, разбира се, библиографска точност.

Да се избере победител в тази област, не е лесно. Но съдиите надминаха себе си и избраха двама.

След много обсъждания, дискусии и дебати те решиха, че е невъзможно да се разделят претенциите към две бележити книги и по тази причина определиха, че трябва да има двама победители и наградата от 10000 ам. дол. да бъде разделена между тях.

Това са авторите на книгата „Джон Пейн Колие“⁵³: Ерудиция и фалшифициране през XIX век⁵⁴ Артур и Джанет Фриймън⁵⁵. „Това е голяма книга, с големи цели и те са постигнати авторитетно“. Това не са мои думи, а на научен рецензент в „Дъ Лайбъри“⁵⁶. Става дума за био-библиография, състояща се от 1000 страници „Животът на Колие“⁵⁷, свързани с 400 страници библиография. И тя е увлекателна за четене от началото до края. Колие, разбира се, е бил влиятелен, плодотворен и високо уважаван учен и писател – и в същото време промулгатор/създател на

много фалшификати. Авторите наред с многото друга неща са сортирали автентичните книги, фалшификатите и измислиците... Може ли да се появи култ към авторите? Може ли „Фрийман“ да се превърне в общоизвестна марка като „Картър“⁵⁸ и „Полард“⁵⁹? Може ли да има – специализации и семинари върху Колие⁶⁰ в университетите по света? Ще видим, но би било хубаво да се мисли така. Книгата е публикувана от „Йейл“⁶¹ в два тома за 100 лири, т.е. не повече от цената на вашия билет тази вечер.

Другият победител е белгийският учен Кристиан Декесел⁶² с книгата „Библиография на нумизматичните книги от XVII век“⁶³, публикувана от „Спинк“⁶⁴ в Лондон. Тя е монументална и педантично точна. Членовете на журито бяха впечатлени от неговата ерудиция, както подозирам, и от нейното тегло. Това е само том първи от тритомник и не е нужно да обяснявам защо другите не са тук. Но това е „тежка категория“ на интелектуалния труд. Авторът, подпомогнат от съпругата си, не просто е прегледал всяка книга, но всеки екземпляр от всяка книга той е открил в над 300 библиотеки и колекции. Всеки библиографски запис притажава всички данни и подробности, които евентуално би могъл да желае читателят, с добавено факсимиле на заглавието.

При това не бива да се забравя, че „нумизматичното писане се случва“ в историята, пътешествията, икономиката, биографичните книги и на много други места.

Тази книга се появява след книгата за нумизматиката на XVI век и ще бъде последвана от книга за XVIII век, която вече е в доста напреднал стадий. Цялата поредица ще се състои от „Декесел Библиотека Нумариа“⁶⁵, която обхваща три века, едно великолепно постижение.

Но тези две книги, са много близки до „окончателното“... И Международната лига се гордее да ги удостои с нейната награда.

Членовете на журито номинираха и две книги за тяхната „Специална похвална награда“⁶⁶.

Първата, на Бернхард Фишер⁶⁷ от Германия е „Дер Ферлегер Йохан Фридрих Кота“⁶⁸. Йохан Фридрих ръководи голямата издателска къща „Кота“⁶⁹ в Щутгарт и Мюнхен в своя най-брилянтен период – 1787–1832 г. Тя публикува Гьоте и Шилер и практически всички други бележити автори в литературата и науката по това време.

Това е подробна библиография на цялата продукция на „Кота“ през тези години, с историята на всяка една от нейните издания – книги, списания и графики. Значително произведение, публикувано в три тома от „Заур“⁷⁰ от Мюнхен.

Втората, на Дейвид Грифитс⁷¹ е „Библиографи във възраст Бук във Коман Плейър“⁷², публикувана от „Британската библиотека“⁷³ в Обединеното кралство и „Оук Ноул“⁷⁴ другаде по света. Тя предава 450 години издателската история, от известния текст от 1549 г.

на Кранмър⁷⁵ до днес, около 5000 различни издания (в т.ч. 1200 различни преводи), всички педантично диференцирани и описани, със сравненията, както бихте очаквали... Това отлично произведение ще заеме своето място заедно със знаменития „Каталог на Библиите“⁷⁶.

И така, един американски автор, един белгийски, един германски и един британски. Един международна резултат и четири ценни книги на постоянно място върху всички наши справочни стелажи.“

Присъствие на „Ай Ел Ей Би“ и членовете ѝ в интернет

Уеб сайтът на „Ай Ел Ей Би“ – www.ilab.org – съдържа богата информация за всяко лице, което се интересува от книги, ръкописи, автографи и гравюри.

Всяка страна-член на „Ай Ел Ей Би“ от своя страна има своя уникален и персонализиран уеб сайт.

Например в сайта на „Финландската асоциация на антикварните книготърговци“, четем: „Историята на антикварните книготърговци във Финландия е на над 150 години. Първата антикварна книжарница е основана в Турку през 40-те г. на 19 в. (около 1840 г.)... „Финландската асоциация на антикварните книготърговци“ е създадена в Хелзинки през 1941 г., за да представлява интересите на своите членове... Те се придържат към „Етичния кодекс“ на „Ай Ел Ей Би“. В учредителното събрание⁷⁷ на асоциацията участват десет антикварни книготърговци; сега тейният брой е двадесет и четири.. Логото на Асоциацията е създадено от художника Сигне Хамарстен-Янсон⁷⁸. То представлява голяма калиграфска буква „А“ в средата на кръг с отворена книга пред него... Международните панаири на книгата, които ние организираме, са най-видимата част от нашите дейности. Първият панаир се провежда в Хелзинки през 1988 г...“

Вие търсите „учебник“, който е изчерпан, вашата любима от детството приказка, историята на вашия регион или вашето семейство или рядка колекционерска вещ, липсваща във вашата колекция? Или може би просто бихте искали да намерите евтини книги за четене? Ние можем да помогнем на тези и много други ваши запитвания и желания. Независимо дали вие продавате или купувате, магазините на нашите членове са щастливи да ви помогнат. Добре дошли в света на антикварната литература!

Нашите членове желаят да помогнат на своите клиенти във всички запитвания, свързани със старата литература и книги. Ние искаме да установим добри взаимоотношения с нашите клиенти и да ги накараме да почувстват, че те могат да разчитат на експертизата на нашите книготърговци-членове на всички етапи от сделката. За да гарантира това, „Финландската асоциация на антикварните книготърговци“ изисква от всички свои членове високо равнище на компетентност...“

В уеб сайта на „Асоциация на антикварните книготърговци на Япония“ („Ей Би Ей Джей“) е публикувано обръщение на Президента на организацията, в което се казва:

„Ей Би Ей Джей“ е създадена през ноември 1964 г. от десет големи антикварни книготърговци в Токио, Осака и Киото. Това е времето, когато Япония изпитва безпрецедентен икономически растеж и японските колекционери, учени и уредници на музеи/библиотеки жадно продават и купуват редки материали на вътрешния и международния пазар.

„Ей Би Ей Джей“ е създадена с цел развитие на японската антикварна книготърговия, за да отговори на все по-глобализиращата се епоха. През 1965 г. тя става член на „Ай Ел Ей Би“. Оттогава се е разраснала и сега включва тридесет членове.

„Ей Би Ей Джей“ участва в конгресите и панаирите на книгата на „Ай Ел Ей Би“ и работи заедно с колегите-членове, за да се улесни международното разпространение на антикварните книги и да се осигури спазване на „Етичния кодекс“ на Лигата.

В Япония, „Ей Би Ей Джей“ е ангажирана в различни дейности, включително организиране на панаири на книгата, публикуване на библиографски справочни издания, спонсориране на лекции, посветени на антикварните книги, организиране на екскурзии до частни и институционални колекции, както и подаряване на книги на централите за възрастните граждани.

През 1973 г. и 1990 г. „Ей Би Ей Джей“ беше домакин на конгресите и международните панаири на книгата на „Ай Ел Ей Би“...

Чрез активно ангажиране с антикварната книготърговия „Ей Би Ей Джей“ има за цел да допринесе за развитието на взаимоотношенията между Изтока и Запада, преоткриването и съхраняването на ценни културни ценности⁷⁹, както и предаването им на бъдещите поколения.

Всички членове на „Ей Би Ей Джей“ са задължени да притежават професионални знания и достатъчен опит в антикварната книготърговия, както и да се придържат строго към „Етичния кодекс“ на „Ай Ел Ей Би“.

Само книготърговците, които отговарят на тези критерии, имат право да използват логото на „Ей Би Ей Джей“, а членовете ѝ се гордеят с тяхната способност за описват ясно и точно своите стокови запаси, включително всякакви дефекти, използвайки приетата терминология в търговията.

XXI век ще доведе до огромна промяна в света на антикварната книга, а интернет драстично променя начина, по който колекционерите и книготърговците си взаимодействат.

Нашето желание е този скромнен сайт да бъде полезен на колекционерите на книги и на библиофилите в цял свят.“

БЕЛЕЖКИ

- ¹ Menno Hertzberger
² Percy Muir
³ ILAB
⁴ LILA
⁵ The International League of Antiquarian Booksellers (ILAB) <http://www.ilab.org/>
⁶ Година на учредяване на съответната национална асоциация
⁷ The Australian and New Zealand Association of Antiquarian Booksellers (ANZAAB) <http://www.anzaab.com/>
⁸ Verband der Antiquare Österreichs (The Antiquarian Booksellers' Association of Austria) <http://www.antiquare.at/>
⁹ Chambre Professionnelle Belge de la Librairie Ancienne et Moderne (CLAM)/Belgische Beroepskamer van Antiquaren (BBA) <http://www.clam-bba.be/>
¹⁰ Associação Brasileira de Livros Antiquários
¹¹ Antiquarian Booksellers' Association (ABA) <http://www.aba.org.uk/>
¹² Verband Deutscher Antiquare e.V. (VDA) <http://www.antiquare.de/>
¹³ <http://www.greek-books.gr/LAC>
¹⁴ Den Danske Antikvarboghandlerforening (ABF) <http://www.antikvar.dk/>
¹⁵ <http://www.rarebooks.ie/>
¹⁶ Asociación Ibérica de Librerías Anticuarías (AILA)
¹⁷ Associazione Librai Antiquari d'Italia (ALAI) <http://www.alai.it/>
¹⁸ Antiquarian Booksellers' Association of Canada (ABAC)/ Association de la Librairie Ancienne du Canada (ALAC) <http://www.abac.org/>
¹⁹ The Antiquarian Booksellers' Association of Korea <http://www.koreasa.co.kr/>
²⁰ Nederlandsche Vereeniging van Antiquaren (NVvA) <http://www.nvva.nl/>
²¹ Norsk Antikvarbokhandlerforening (NABF) <http://www.antikvariat.no>
²² Adscriptio IBERICA Librariae Antiquariorum (AILA)
²³ Antiquarian Booksellers' Association of America <http://www.aba.org/>
²⁴ Suomen Antikvariaattiyhdistys/Finska Antikvariatföreningen <http://www.antikvariaatit.net/>
²⁵ Syndicat National de la Librairie Ancienne et Moderne (SLAM) <http://www.votrelibraire.fr/>
²⁶ Svaz Antikváru CR
²⁷ Svenska Antikvariatföreningen (SVAF) <http://www.svaf.se/>
²⁸ Vereinigung der Buchantiquare und Kupferstichhändler in der Schweiz (VEBUKU)/Syndicat de la librairie ancienne et du commerce de l'estampe en Suisse (SLACES) <http://www.vebuku.ch/>
²⁹ Antiquarian Booksellers' Association of Japan (ABAJ) <http://www.abaj.gr.jp/>
³⁰ „Code of Ethics“
³¹ „on approval“ – за одобряване/запознаване (*ситуации, когато на купувача се изпраца стока, която той може да купи или да се откаже от нея по собствено усмотрение*); „on consignment“
³² Нидерландия
³³ York National Book Fair (PBFA) <http://www.yorkbookfair.com>
³⁴ Artelibro Bologna <http://www.artelibro.it>
³⁵ Dritte Frankfurter Antiquariatmesse <http://www.buchmesse.de/en/portal.php>
³⁶ Amsterdam Antiquarian Book & Print Fair (NVvA) <http://www.amsterdambookfair.com>
³⁷ Australian Antiquarian Book Fair (ANZAAB) <http://www.anzaab.com>
³⁸ Chelsea Book Fair <http://www.chelseabookfair.com>
³⁹ LiberBerlin <http://www.liberberlin.de>
⁴⁰ The Annual Boston International Antiquarian Book Fair (ABAA) <http://www.bostonbookfair.com>
⁴¹ Hong Kong International Antiquarian Book Fair <http://www.hongkongantiquarianbookfair.com/>
⁴² California International Antiquarian Book Fair (ABAA) <http://www.sfbookfair.com>
⁴³ Antiquariats-Messe Zürich <http://www.bookfair.ch>
⁴⁴ Litchfield Antiquarian Book and Ephemera Fair <http://www.bookfairs.com>
⁴⁵ London Antiquarian Bookfair, Olympia (ABA) <http://www.olympiabookfair.com>
⁴⁶ Paris International Antiquarian Book Fair (SLAM) <http://www.salondulivreancienparis.fr>
⁴⁷ Швейцария
⁴⁸ „Honourable Mentions“
⁴⁹ „Two Winners for the ILAB-LILA Bibliography Prize“
⁵⁰ „International Prize for Bibliography“
⁵¹ „ABA Centenary Ball“
⁵² „Royal Geographical Society“
⁵³ John Payne Collier (11. 01. 1789 – 17. 09. 1883), английски критик на Шекспир и фалшификатор, роден в Лондон.
⁵⁴ „John Payne Collier: Scholarship and Forgery in the 19th Century“
⁵⁵ Arthur и Janet Freeman
⁵⁶ „The Library“
⁵⁷ „Life of Collier“
⁵⁸ „Carter“
⁵⁹ „Pollard“
⁶⁰ „Collier Fellowships and Seminars“
⁶¹ „Yale“ <http://www.yale.edu/>
⁶² Christian Dekesel
⁶³ „A Bibliography of 17th century Numismatic Books“
⁶⁴ „Spink“ http://www.spink.com/home_page/index.asp
⁶⁵ „...Dekesel Bibliotheca Nummaria“
⁶⁶ „Specially Commended Award“
⁶⁷ Bernhard Fischer
⁶⁸ „Der Verleger Johann Friedrich Cotta“
⁶⁹ „Cotta publishing house“
⁷⁰ „Saur“
⁷¹ David Griffiths
⁷² „Bibliography of the Book of Common Prayer“
⁷³ „British Library“
⁷⁴ „Oak Knoll“ <http://www.oakknoll.com/>
⁷⁵ Cranmer – Кранмър Томас (2.7.1489 – 21.3.1556), деец на английската Реформация.
⁷⁶ „Catalogue of Bibles“ на „Darlow & Moule“
⁷⁷ founding meeting – учредително събрание
⁷⁸ Signe Hammarsten-Jansson
⁷⁹ valuable cultural assets

